

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
СЕМЕЙ ҚАЛАСЫНЫҢ ШӘКӘРІМ АТЫНДАҒЫ МЕМЛЕКЕТТІК
УНИВЕРСИТЕТІ
ПЕДАГОГИКА ФАКУЛЬТЕТІ

Тақырыбы: *Психологиялық диагностика практикалық
психологтардың әрекетінің басты бағыты*

Орындаған: Байкен Қымбат

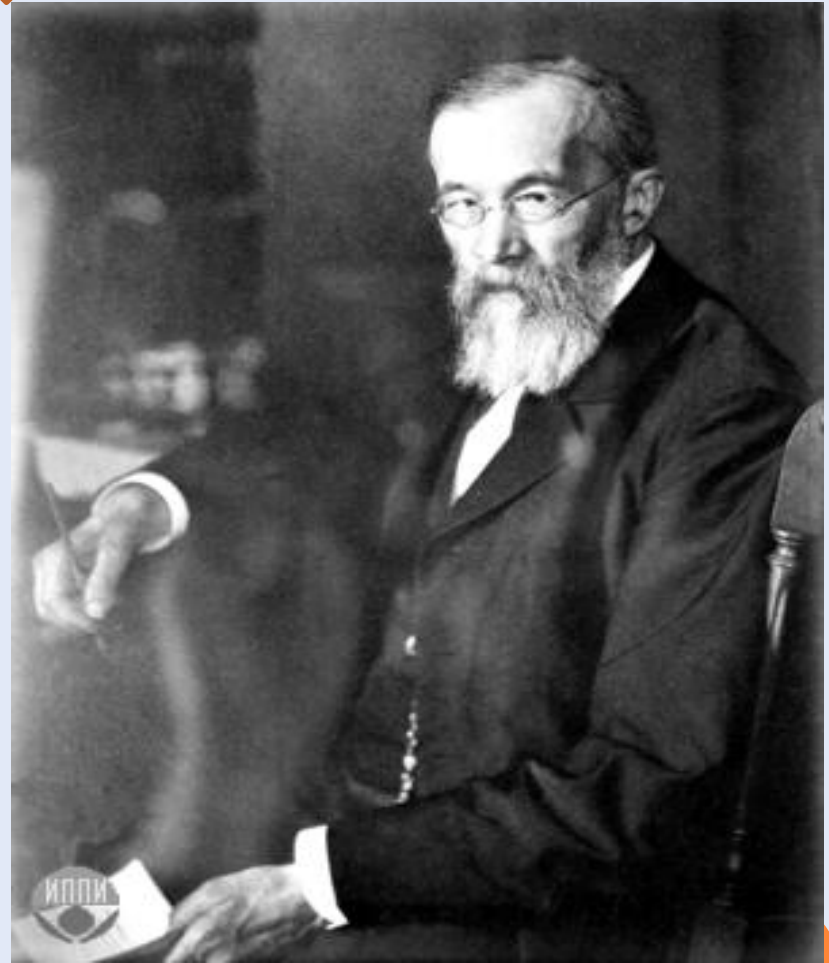
П-223

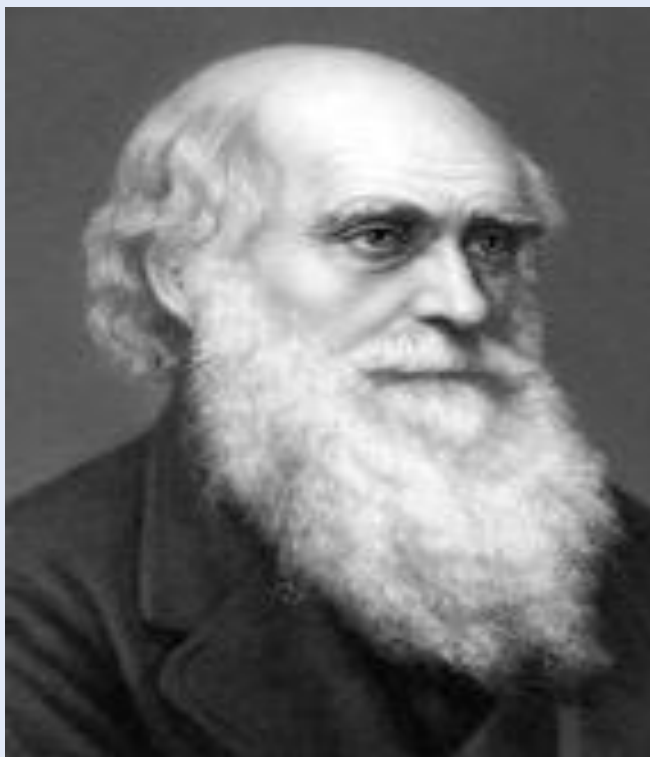
Тексерген: Жакпарова Г.А

Психодиагностиканың даму тарихы

Ғылыми негізделген компакттық әдістердің, нұсқаулардың методологиясы ретінде XX ғасырдың басында психологиядан бөлек дами бастады. Экспериментальды психология 1878 жылы пайда болған делінеді, өйткені осы жылы **В.Вундт** Германияда өзінің экспериментальдық психологияның бірінші лабораториясын ашты.

Англияда **Ч.Дарвиннің** бірінші болып өзі шығарған жаңа комплекстік ғылымы «антропометрикаға» ерекше сындарды кіргізген.

Ф.Гальтон «Тест» терминді енгізді, соның атымен психодиагностика тарихының пайда болуын байланыстырады.

Психодиагностиканың келесі кезеңі *А.Бине* есімімен байланысты. Ол ой дамуының және ой әрекетінің артта қалуының дәрежесінің психодиагностика әдістемелерінің нұсқауларына негіз салды

В.Штерн

iQ коэффициентін (ой дамуының) ұсынды. Бұл коэффициент зерттелетін адамдардың даму деңгейінің интегралдық мінездеме ретінде алынған.

**Психодиагностиканың дамуына
үлес қосқан ғалымдар**

Г.Роршах

тесттері проекцияның әдістемелік принципіне негізделген жеке тұлғалық құрылымының психодиагностикалық алғашқы проективтік әдістері пайда болады.

Г.И.Россолиммо

1910) еңбектерінен бастап интеллектуалдық дамуының әдістерінің адаптациясымен пайда бола бастағандығына байланысты үлкен жұмыс атқарылды

Психодиагностика (грек тілінен Diagnostikos-танып білуге қабілетті деген мағынаны білдіреді) жеке тұлғаның индивидуалдық ерекшеліктері мен оның дамуының ерекшеліктерін айқындайтын әдістерді жасап шығаратын психологияның сапасы болып табылады.

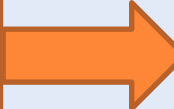

Балабақша- білім берудің алғашқы сатысы, мектепке даярлаудың бастамасы. Қоғам мүддесіне лайықты ұрпақ тәрбиелеу, баланың санасына қоршаған орта туралы ұалыптастыру балабақша міндеті.

Балабақшадағы баланы психологиялық жағынан даярлаудың мақсаты - қабілетін,қызығушылығын ояту, диагностикада қолданылатын негізгі және қосалқы әдістер көмегімен яғни баланы бақылай отырып,сұрақ қою арқылы әңгімеге тарту барысында баланың психологиялық даму ерекшеліктерін, ақыл-ой дамуының көрсеткіштерін бағалау.

Мектеп жасына дейінгі балалардың диагностикалық жұмыстың ерекшелігі:

Баланың қажеттіліктерінен туындайтын психикалық үрдісті жаңарту. Баланың жақын арадағы даму аймағын ескеріп, жекелей қарым-қатынас жасау

Баланың қызығушылығын тудыратын жандыратындай етіп психологиялық әдістемелерді көпшілігін ойын түрінде жеткізу

Балалармен қарым-қатынас жасауда мейірімділік таныту, ауыр сөздерді баланың іс-әрекетінде қолданбау

Балабақшада баланың жұмысына эмоциялық баға беру, бала үшін әр жеңіс қабілетінің даму негізі оларға тек сандық баға бермей, жақсы жаман жағын талдау.

Диагностикалық жұмыс

Ойын арқылы-сауықтыру, ойын арқылы-
дамыту, ойын арқылы-тәрбиелеу, ойын арқылы-
оқыту".

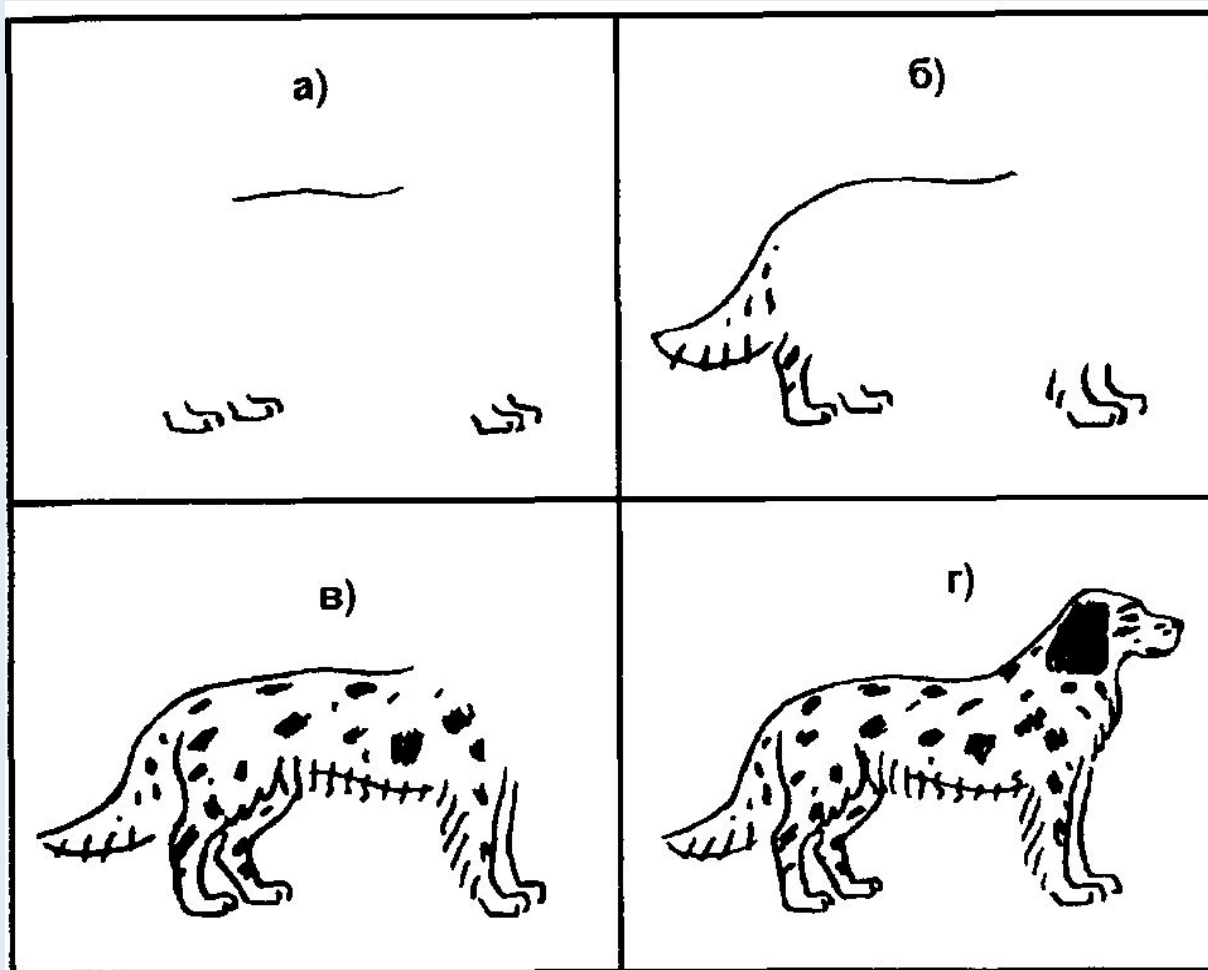

«Ойлан тап»

Мақсаты: баланың қабылдауын дамыту.

Барысы: балаларға алдымен суреттің тек бөліктері ғана көрсетіледі. Берілген бөліктер арқылы тұтас суретті тауып айтады.

Уақыты: 10 минут

«Суреттен өзгерісті тап»
жаттығуы.

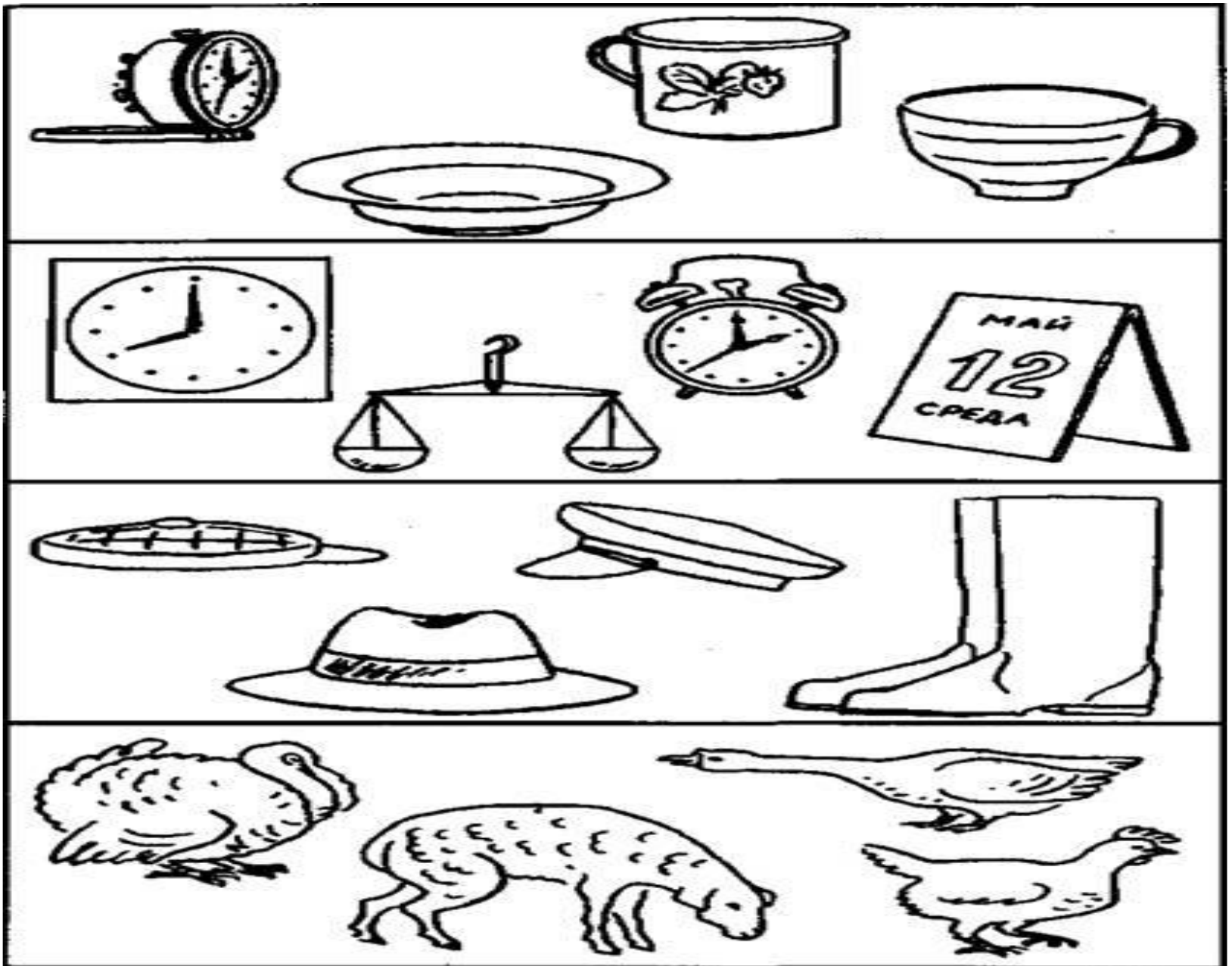
Мақсаты: баланың зейін
көлемі — бір уақытта
аңғарылатын объектілер
көлемін дамыту.

Уақыты: 15 минут

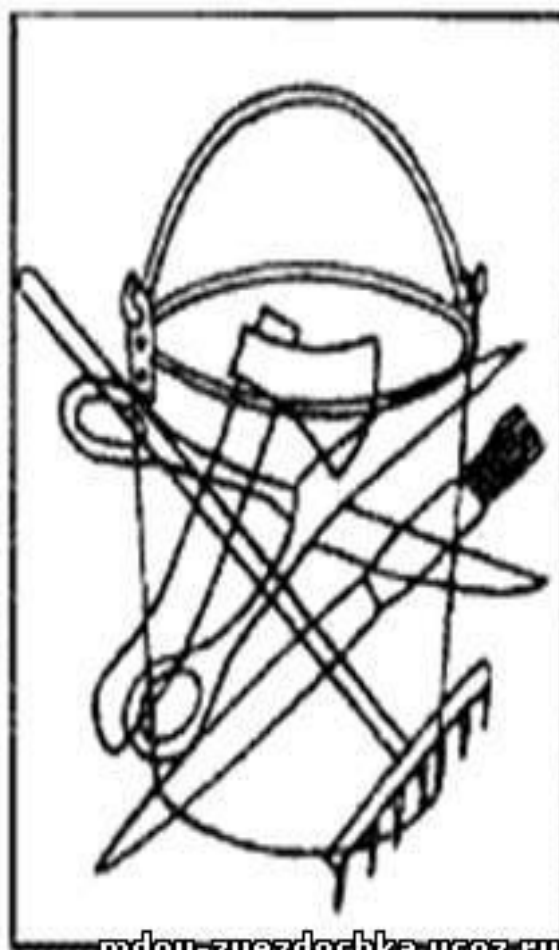
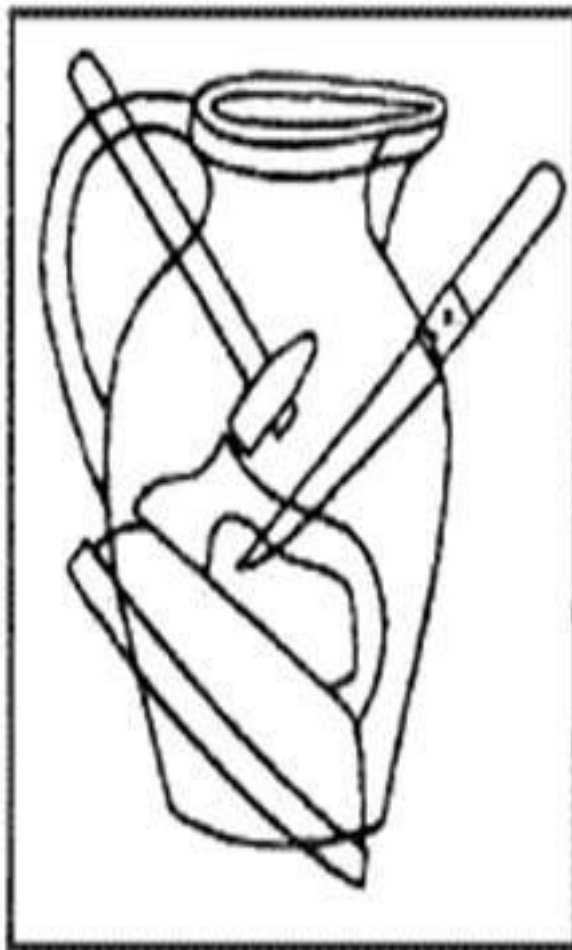
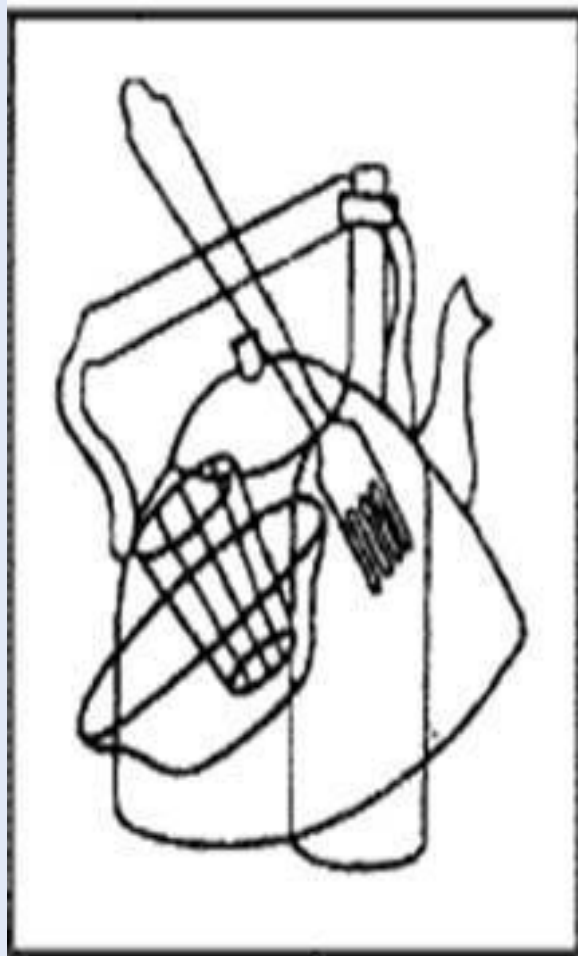
Балаларға сурет таратылып,
сол суреттегі өзгерісті табуы
керек. Мысалға: суретте екі
мысық бейнеленген бір
қарағанға екеуі ұқсайтын
секілді, бірақ мұқият қараса
айырмашылық табуға болады.
Балалар осы айырмашылықты
табуы керек.

«Артығын тап»

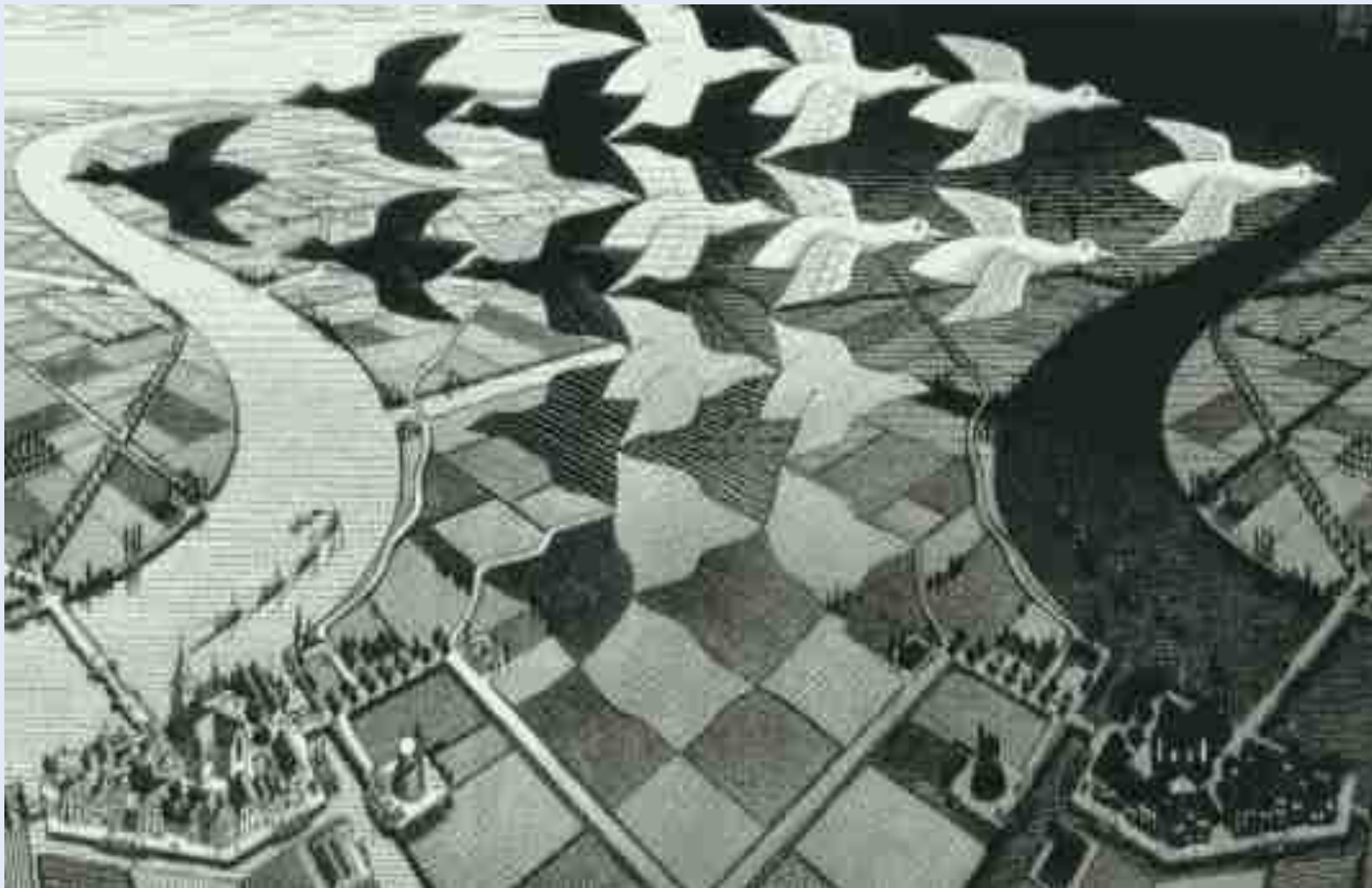
Қанша зат бейнеленген?

«Суреттегі тапсырмалар».

Мақсаты: мектеп жасына балалардың зейіндерін және есте сақтауын дамыту.

Нұсқау: суреттен қара және ақ қарғаларды тауып олардын санын жаз.

«Ертегі құрастыру» жаттығуы

Мақсаты: Сөздік қорларын және ойлауын дамыту

Уақыты: 25 мин

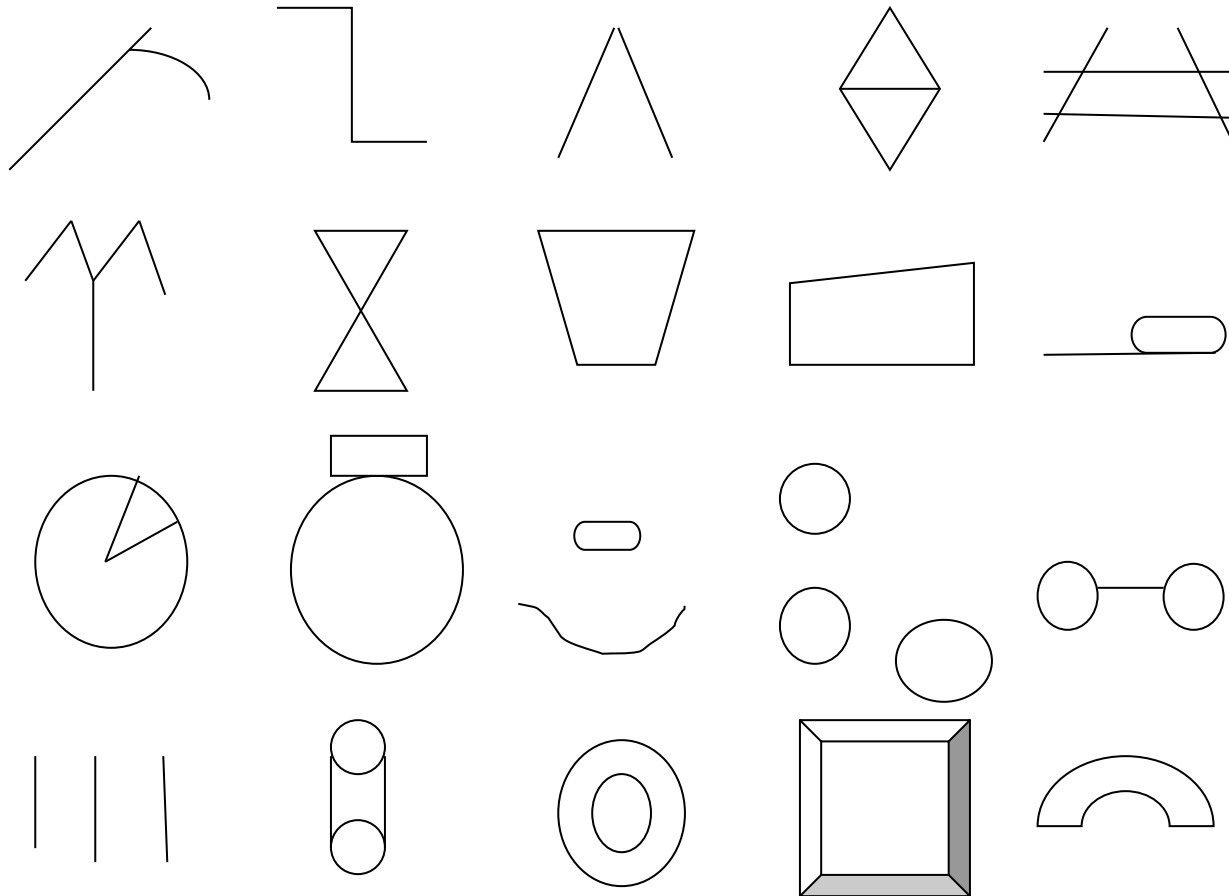
Суреттерге қарап қызықты бір әңгіме немесе ертегі құрастыру.

«Қарапайым суреттер» жаттығуы

Мақсаты: Балалардың көрнекілі іс әрекетті ойлау мен көрнекілі бейнелі ойлауын дамыту.

Уақыты: 20 минут

Қорытындылай келе, балабалабақшаға қуана келіп, үйіне қуанып қайтуы керек. Балабақшада жайлы, көңілді, қызықты болатынын, достары көп екенін, ал үйде оны отбасы жақсы көретінін, үлкендердің оны асыға тосып отыратынын сәби сезсе балабақша мен отбасы арақатынасының дұрыс жолда екендігі анық. Тәрбиелеу-оқыту үдерісінде бала - ата-ана – педагогтың тығыз байланысы нәтижесінде мектепке дейінгі бала адамгершілік тәрбие алады, зияткерлігі, құзыреттілігі дамиды, зейіні, байқағыштығы шоғырланып, тіл байлығы, сөздік қоры дамиды , жеке тұлға болып дамиды, ой-өрісі кеңейеді, жан-жақты дамиды.

Пайдаланган әдебиет

1. Гуревич К.М. Что такое психологическая диагностика, М.: Знание.1985,
2. Гуревич К.М. Горбачева В.И. Умственное развитие школьников: критерии и нормативы. М.;Знание. 199Е
3. Гудвин И. Измерения в психологии. СПб, Питер, 2004.
4. Дружинин В.Н. Психология общих способностей – СПб.,1999
5. Елисеев О.П. Практикум по психологии личности. СПб, 2001.

